

Installera program i Linux Mint.

När man har tagit sig igenom de första stegen i efter installation kan man börja konfigurera sin installation med de program som man vill använda. Linux Mint kommer med en hel del användbar mjukvara installerad från start så gå igenom program menyn och se efter vad du kan behöva ytterligare.

Förinstallerade program.

Följande vanliga programfunktioner finns redan installerat:

- **Office-paket:** LibreOffice
- **Webbläsare:** Firefox
- **E-posthanterare:** Thunderbird
- **PDF:** Dokumentvisaren Xreader
- **Bildhantering:** Pix
- **Musik:** Rhythmbox
- **Film:** Celluloid
- **Filhanterare:** Nemo (Filer)

Det finns många fler program installerade i Linux Mint men man kan väl säga att detta är basprogrammen. En installation av Linux Mint är ganska komplett installerad för användning direkt. Däremot kan det ju vara så att man vill utöka funktionerna i datorn för ett specifikt ändamål. Vill man hålla på med bildhantering och foto så finns det mer anpassade program för detta. Spelar man spel kan man till exempel installera Steam eller några av de spel som finns i programhanteraren. Ja anledningen att installera ett program kan vara många och vi ska gå igenom hur man kan hitta och installera ett program i Linux Mint.

Det finns många sätt att installera program i en Linux distribution men vi kikar på de enklaste sätten eftersom den här guiden vänder sig till dig som är nybörjare.

Programhanteraren.

De flesta Linux distributionerna har en programhanterare från vilken man kan installera program som finns i de officiella programkällorna för Ubuntu. I programhanteraren kan du söka efter program efter namn men du kan också hitta dem via kategorier. I Linux Mint så hanteras program via Programkällorna såväl som program som finns i det man kallar Flatpak biblioteket. Därför kan man hitta två versioner av ett program i programhanteraren. Flatpak versionen brukar oftast vara av nyare datum än den versionen som ligger i de officiella programkällorna.

Programhanteraren hittar du i programmenyn som du öppnar genom att klicka på ikonen längst till vänster i panelen. Om du har använt Windows tidigare så är det ungefär samma som startmenyn. I programmenyn så finns det favoriter längst till vänster. Programhanteraren ligger som favorit och du kan även hitta Programhanteraren under rubriken "Administration" i programmenyn.

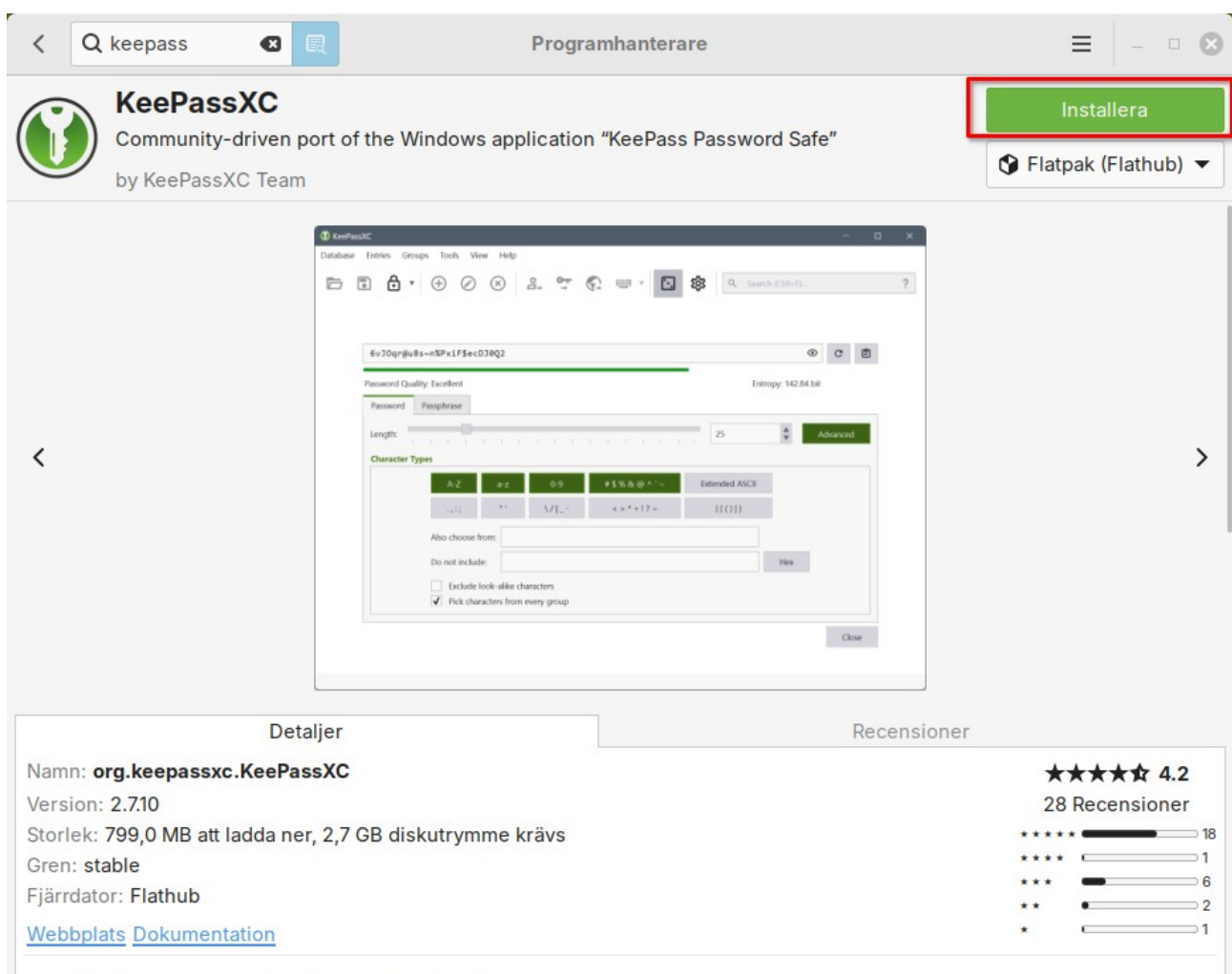

Installera programmet.

Det är inte svårt att installera program via programhanteraren. Det du gör är helt enkelt att klicka på knappen **Installera** när du har hittat ett program som du behöver.

Se exemplet på bilden nedan.

Här har jag hittat ett program som heter KeePassXC. Det är en program som hanterar lösenord. I programhanteraren finns den i två versioner. Den finns som paket från programförråden och som Flatpak. Eftersom Flatpak var den nyare så valde jag den. I rutan under knappen Installera ser man vilken typ av paket jag har valt.

När installationen är klar så hittar du programmet i Programmenyn under någon av rubrikerna som passar till programmets funktion. Om det till exempel är ett spel som du har installerat så hittar du detta under rubriken Spel. Programmet som jag installerade i exemplet hamnade under Tillbehör.

Ladda ner en installationsfil.

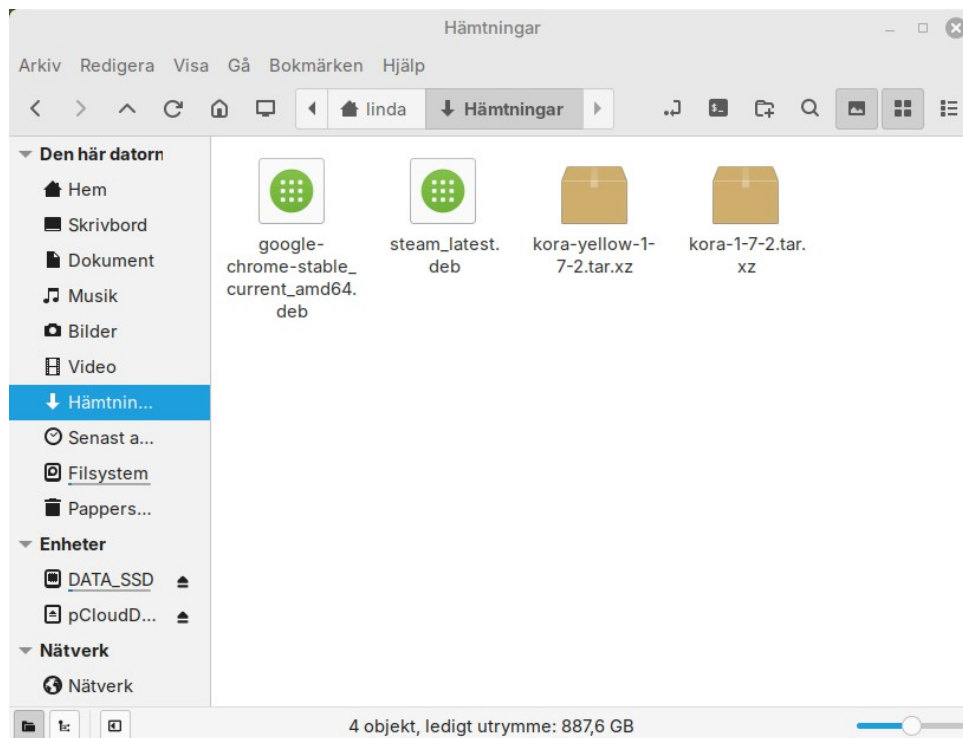
Precis som Windows har sina .exe filer så har Ubuntu- och Debian-baserade distributioner .deb filer. Linux Mint finns i både en Ubuntu och en Debian variant. Ubuntu är väl den som är vanligast använd. Ett exempel när man måste installera ett program med en .deb fil är om man vill installera Google Chrome. Den webbläsaren finns nämligen inte i Programkällorna.

För att installera exempelvis Google Chrome så får man googla sig fram till Google Chromes hemsida och klicka på **"Ladda ner Chrome"**. När du gör det så får du upp en ruta som heter **"Ladda ner Chrome för Linux"**. Den version som är ibockad är oftast den som passar till din distribution. I det här fallet så är det en .deb fil. Klicka på **"Godkänn och installera"**. Nu kommer filen att laddas ner till din dator.

Hitta installationsfilen.

När man laddar ner en fil i Firefox eller vilken webbläsare som helst så hamnar filen i mappen ”**Hämtade filer**”. Det gör den även i Linux Mint, fast här heter den ”Hämtningar”. Filhanteraren i Linux Mint heter **Nemo** men du hittar den som ”**Filer**” i under kategorin ”**Tillbehör**” Programmenyn. Det finns också en genväg i Favoriter i Programmenyn samt en i panelen längst ner. Leta efter ikonen som ser ut som en mapp.

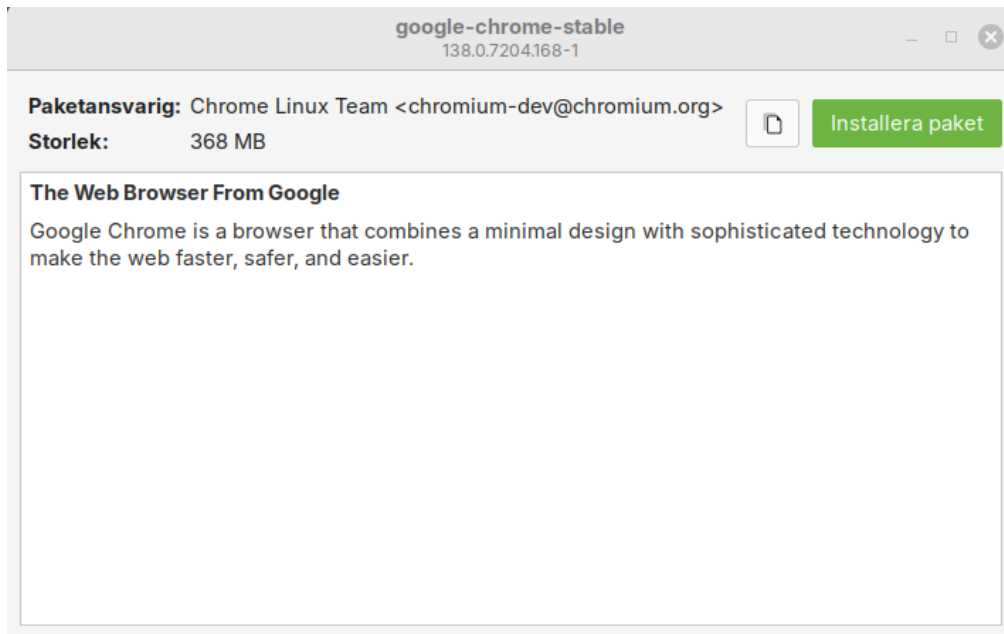

Installera programmet.

När du har hittat installationsfilen i filhanteraren så är det bara att dubbelklicka på filen så öppnas installationsprogrammet (Gdebi). Klicka på knappen ”Installera paket”. Godkänn med ditt lösenord för datorn.

Installationsprogrammet Gdebi.

Gdebi gör det möjligt för användaren att installera en .deb fil endast genom att dubbelklicka på den och installera precis som man installerar en .exe fil i Windows. Linux har annars ett rykte om sig att installationer sker via terminalen, vilket kan skrämman bort användare som inte känner sig bekväma att använda den.

Installera via terminalen.

Om man är nybörjare på Linux så kan terminalen kännas lite skrämmande. Man behöver dock inte använda den så särskilt ofta längre. Men det finns tillfällen när man måste använda den och man kan även installera program via terminalen.

Vid en installation av ett program så behöver man ange ett kommando för administrationsrättigheter. Detta är **Sudo**. Sudo betyder "Super User Do" eller "Substitute User Do". När du använder kommandot sudo så kommer du att behöva ange till lösenord innan installationen startar.

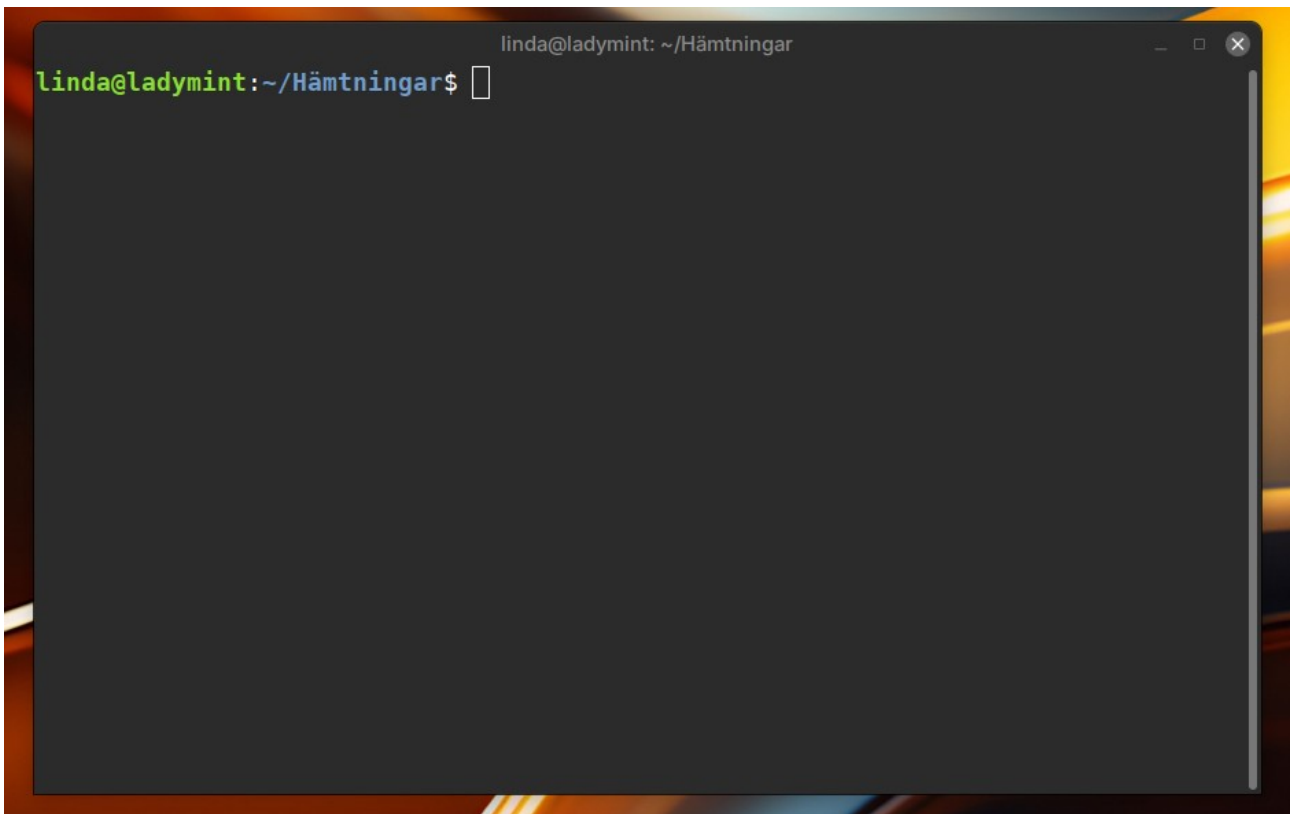
Installera från Programkällorna.

Så om man till exempel vill installera Mediaspelaren VLC via terminalen från programkällorna, så blir kommandot:

```
Sudo apt install vlc
```

Installera en .deb fil.

Det är inte alla Linuxdistributioner som har Gdebi konfigurerad så som Linux Mint. Det innebär att man kan behöva installera en nedladdad .deb fil ifrån terminalen. För att installera en .deb fil från terminalen måste du stå i den mapp som filen är placerad i. Det enklaste sättet att göra det i Linux Mint är att öppna Nemo (Filer) och gå till mappen som innehåller filen. Högerklicka i mappen och välj "Öppna i terminal".

På bilden står jag nu i mappen "Hämtningar". Det är där alla filer som jag har hämtat från Internet ligger sparade.

Om jag nu skulle vilja installera Google Chrome som jag laddade ner .deb filen för så anger jag kommandot:

```
Sudo apt install google-chrome-stable_current_amd64.deb
```

Bekräfta med lösenordet för att ge datorn administratörsrättigheter för installationen.

Naturligtvis kan man även installera Flatpak-paket via terminalen men det är ett annat kommando. Man kan också kompilera en installation men det är lite mer avancerat. Vi nöjer oss med detta hittills. Nu har vi i alla fall doppat ner tårna i terminalkommandonas värld.

Summering

Om man jämför med hur man installerar program i Windows och i Linux så finns det både likheter och skillnader dem. Linux kan vara både lättare och svårare. Om man måste göra en kompilering vis Terminalen är Linux svårare, men jag upplever inte att det är särskilt ofta som man behöver göra det. En vanlig standardanvändare som inte håller på med en massa avancerade saker kommer nog aldrig att behöva göra det. Om man skulle behöva det så finns det oftast guider på hur man gör, hos programmets tillverkare.